

Bostad först och Bostad först 2.0

Varför?

Bostad först ut på att erbjuda hemlösa personer en permanent bostad med ett eget förstahandskontrakt. Människor ska inte behöva slussas runt mellan olika härbärgen och andra tillfälliga lösningar beroende på om man för tillfället är drogfri eller inte, eller på grund av andra saker som händer i ens liv.

Bostaden ska ligga ute i samhället bland andra hyresgäster. Och det ska finnas ett mobilt team tillhands dygnet runt. Teamet fungerar som ett stöd till både den boende och till fastighetsägaren.

Vem kan få en bostad?

För att delta i Bostad först måste personen vara:

- hemlös
- i behov av stort stöd från socialtjänsten på grund av missbruk och/eller psykisk ohälsa

Varför?

Bostad först ut på att erbjuda hemlösa personer en permanent bostad med ett eget förstahandskontrakt. Människor ska inte behöva slussas runt mellan olika härbärgen och andra tillfälliga lösningar beroende på om man för tillfället är drogfri eller inte, eller på grund av andra saker som händer i ens liv.

Bostaden ska ligga ute i samhället bland andra hyresgäster. Och det ska finnas ett mobilt team tillhands dygnet runt. Teamet fungerar som ett stöd till både den boende och till fastighetsägaren.

Vem kan få en bostad?

För att delta i Bostad först måste personen vara:

- hemlös
- i behov av stort stöd från socialtjänsten på grund av missbruk och/eller psykisk ohälsa

- folkbokförd i Helsingborg sedan två år tillbaka
- inskriven hos arbetsmarknadsförvaltningen eller socialförvaltningen
- motiverad till att ta tag i sitt liv och ha en genuin vilja till att behålla sitt boende
- villig att ha löpande kontakt med stödteamet under två år.

Urval

Efter remiss från socialsekreterare intervjuas de utvalda av Bostad först-teamet. Teamet kommer också att ta kontakt med olika människor som har någon relation till den bostadssökande.

Så har du fått en lägenhet – vad händer sen?

Hyresgästen och Bostad först-teamet tar tillsammans fram en handlingsplan. Teamet kommer även att samverka med personer runtomkring hyresgästen, till exempel föreningar, personligt ombud, psykiatri, beroendemottagning, socialsekreterare samt familj och vänner. Handlingsplanen ska beskriva hur stödet ska se ut i det egna boendet och vem som gör vad, när och hur.

- folkbokförd i Helsingborg sedan två år tillbaka
- inskriven hos arbetsmarknadsförvaltningen eller socialförvaltningen
- motiverad till att ta tag i sitt liv och ha en genuin vilja till att behålla sitt boende
- villig att ha löpande kontakt med stödteamet under två år.

Urval

Efter remiss från socialsekreterare intervjuas de utvalda av Bostad först-teamet. Teamet kommer också att ta kontakt med olika människor som har någon relation till den bostadssökande.

Så har du fått en lägenhet – vad händer sen?

Hyresgästen och Bostad först-teamet tar tillsammans fram en handlingsplan. Teamet kommer även att samverka med personer runtomkring hyresgästen, till exempel föreningar, personligt ombud, psykiatri, beroendemottagning, socialsekreterare samt familj och vänner. Handlingsplanen ska beskriva hur stödet ska se ut i det egna boendet och vem som gör vad, när och hur.

Om det blir problem

I handlingsplanen ingår också vad som händer vid avbrott i planen eller om någon misslyckas att följa de krav och skyldigheter som gäller för alla hyresgäster.

Det finns bland annat ett antal "sviktplatser" där personen kan vistas en tid för att sedan flytta hem igen, till exempel vid ett kraftigt återfall i missbruk som påverkar boendet.

En mötesplats ska förebygga ensamhet

Det kan bli ensamt att byta livsstil. Om du blir alltför isolerad i din lägenhet finns det risk att du mår dåligt och börjar återgå till gamla destruktiva vanor. Därför finns en mötesplats för dem som deltar i Bostad först-projektet och syftet är att den ska vara en plats för samvaro och ett socialt sammanhang.

På mötesplatsen anordnas det aktiviteter, till exempel fiske, matlagning och målning – allt efter de boendes önskemål och behov. Mötesplatsen är också tänkt att fungera som en brobyggare ut till resten av samhället, bland annat bjuder man in föreläsare och organisationer.

Om det blir problem

I handlingsplanen ingår också vad som händer vid avbrott i planen eller om någon misslyckas att följa de krav och skyldigheter som gäller för alla hyresgäster.

Det finns bland annat ett antal akutplatser med mer stöd, där personen kan vistas en tid för att sedan flytta hem igen, till exempel vid ett kraftigt återfall i missbruk som påverkar boendet.

En mötesplats ska förebygga ensamhet

Det kan bli ensamt att byta livsstil. Om du blir alltför isolerad i din lägenhet finns det risk att du mår dåligt och börjar återgå till gamla destruktiva vanor. Därför finns en mötesplats för dem som deltar i Bostad först-projektet och syftet är att den ska vara en plats för samvaro och ett socialt sammanhang.

På mötesplatsen anordnas det aktiviteter, till exempel fiske, matlagning och målning – allt efter de boendes önskemål och behov. Mötesplatsen är också tänkt att fungera som en brobyggare ut till resten av samhället, bland annat bjuder man in föreläsare och organisationer.

Bostad först 2.0

Nu tittar stödboendeenheten på hur de kan sprida Bostad först-tänkandet till övriga boendeformer. Det innebär i korthet att ändra förhållningssätt från hårda krav och regler till individuell planering och stöd utifrån individens önskemål och förmåga. Tanken är att det ska minska ~~utestängningsmekanismerna~~ där du straffar ut dig från en boendeform och får börja om från det nedersta trappsteget igen.

De boende själva ska också i mycket högre grad ~~ska~~ bli involverade i utvecklingen av verksamheten. Forskare från Lunds universitet är med och tittar på hur metoderna kan utvecklas vidare och vilken effekt det får.

Kontakt

Björn Wäst, enhetschef stödboenden

telefon: 042-10 44 08

e-post: bjorn.wast@helsingborg.se

Helsingborg och Stockholm var först ut i Sverige

Det är vanligt att svenska kommuner använder sig av ett system där den

Bostad först 2.0

Nu tittar stödboendeenheten på hur de kan sprida Bostad först-tänkandet till övriga boendeformer. Det innebär i korthet att ändra förhållningssätt från hårda krav och regler till individuell planering och stöd utifrån individens önskemål och förmåga. Tanken är att det ska minska känslan av att du straffar ut dig från en boendeform och får börja om från det nedersta trappsteget igen.

De boende själva ska också i mycket högre grad bli involverade i utvecklingen av verksamheten. Forskare från Lunds universitet är med och tittar på hur metoderna kan utvecklas vidare och vilken effekt det får.

Kontakt

Björn Wäst, enhetschef stödboenden

telefon: 042-10 44 08

e-post: bjorn.wast@helsingborg.se

Helsingborg och Stockholm var först ut i Sverige

Det är vanligt att svenska kommuner använder sig av ett system där den

hemlöse får "kvalificera" sig till ett eget boende genom att klättra uppåt i en boendehierarki: från natthärbärge och korttidsboende, till träningslägenhet, till eget förstahandskontrakt. I Bostad först-projektet gör vi tvärtom: först egen bostad, därefter stöd efter behov.

Metoden har testats i andra länder. Helsingborg och Stockholm var de första två kommunerna i Sverige som kom igång med projektet. Målet i Helsingborg var att minst 25 personer skulle erbjudas en lägenhet inom tre år. Under hösten 2013 blev verksamheten en permanent del av arbetet mot hemlöshet i Helsingborg.

Mål

En satsning på att fler personer kan bo i lägenhet med stöd förväntas på sikt medföra att hemlösheten i staden minskar betydligt samt att människor inte blir fast på akutboenden eller härbärgen under någon längre tid. Ett visst behov av kollektiva boenden kommer att kvarstå.

Helsingborgs stad har högt ställda mål och förväntar sig att 80 procent av de som flyttar in i sin lägenhet ska klara av att bo kvar.

Resultat hittills

Efter projektets tre första år (2010-2013) bodde 15 av de 19 som fått en lägenhet Bostad först kvar, en hade avlidit till följd av sjukdom och endast

hemlöse får "kvalificera" sig till ett eget boende genom att klättra uppåt i en boendehierarki: från natthärbärge och korttidsboende, till träningslägenhet, till eget förstahandskontrakt. I Bostad först-projektet gör vi tvärtom: först egen bostad, därefter stöd efter behov.

Metoden har testats i andra länder. Helsingborg och Stockholm var de två första kommunerna i Sverige som kom igång med projektet. Målet i Helsingborg var att minst 25 personer skulle erbjudas en lägenhet inom tre år. Under hösten 2013 blev verksamheten en permanent del av arbetet mot hemlöshet i Helsingborg.

Mål

En satsning på att fler personer kan bo i lägenhet med stöd förväntas på sikt medföra att hemlösheten i staden minskar betydligt samt att människor inte blir fast på akutboenden eller härbärgen under någon längre tid. Ett visst behov av kollektiva boenden kommer dock att kvarstå.

Helsingborgs stad har högt ställda mål och förväntar sig att 80 procent av de som flyttar in i sin lägenhet ska klara av att bo kvar.

Resultat hittills

Efter projektets tre första år (2010-2013) bodde 15 av de 19 som fått en lägenhet Bostad först kvar, en hade avlidit till följd av sjukdom och endast

tre hade tvingats bryta sitt kontrakt.

Du kan läsa forskaren Arne Kristiansens slutrapport här (pdf 277 kB).
Kristiansen har även skrivit en artikel om Bostad först tillsammans med Marcus Knutagård i European Journal of Homelessness, som du kan läsa här (på engelska).

I en delrapport byggd på intervjuer har Arne Kristiansen och Anna Espmarker dessutom kommit fram till att de boende upplever att lägenheten har lett till en förbättrad livssituation inom andra viktiga områden som bättre sociala relationer, minskad alkohol- och droganvändning, bättre ekonomi, bättre hälsa och sysselsättning. Du kan läsa delrapporten här (pdf 233 kB).

tre hade tvingats bryta sitt kontrakt.

< Du kan läsa forskaren Arne Kristiansens slutrapport här (pdf 277 kB).
Kristiansen har även skrivit en artikel om Bostad först tillsammans med Marcus Knutagård i European Journal of Homelessness, som du kan läsa här (på engelska).

I en delrapport byggd på intervjuer har Arne Kristiansen och Anna Espmarker dessutom kommit fram till att de boende upplever att lägenheten har lett till en förbättrad livssituation inom andra viktiga områden som bättre sociala relationer, minskad alkohol- och droganvändning, bättre ekonomi, bättre hälsa och sysselsättning. Du kan läsa delrapporten här (pdf 233 kB).